

GEOCHÉMIA 2013

GEOCHEMISTRY 2013

BRATISLAVA, 5. – 6. DECEMBER 2013

IGOR SLANINKA¹, ĽUBOMÍR JURKOVIČ² a ONDREJ ĎURŽA²

¹Štátny geologický ústav D. Štúra, Mlynská dol. 1, 817 04 Bratislava; ²Katedra geochemie Prírodovedeckej fakulty UK, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava

Abstract: The 16th continuation of the traditional conference GEOCHEMISTRY 2013 was held in the State Geological Institute of Dionýz Štúr (ŠGÚDŠ), Bratislava, on 5.–6. December 2013. It was devoted to 80th life jubilee of Doc. RNDr. Jozef Veselský, CSc. The conference has summarized the scientific results achieved during the year and presented new trends in geochemistry in Slovakia and in the world. Proceedings of the total number of 33 lectures and 31 posters, presented in the conference, were published in the special issue of Conferences, Symposia, Seminars, ŠGÚDŠ Publishers, eds. I. Slaninka, L. Jurkovič, O. Ďurža. The B. Cambel Prize for the best presentation by young scientist under 35 years was given to A. Kutač, the S. Gazda Prize for the best poster by young scientist under 35 was given to E. Duborská and V. Suchá, all from the Fac. of Natural Sciences, Comenius Univ. Bratislava.

Key words: scientific seminar, geochemistry, environmental geology

Už sa stalo tradíciou, že prvý decembrový štvrtok Slovenská asociácia geochemikov, oddelenie geochemie životného prostredia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave a Katedra geochemie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave usporadúvajú v spolupráci s ďalšími organizáciami a odborníkmi vedeckú konferenciu GEOCHÉMIA. Tohtoročná bola venovaná významnému životnému jubileu doc. RNDr. Jozefa Veselského, CSc., – jeho osemdesiatinám.

Konferencia GEOCHÉMIA, ktorá v roku 2013 bola organizovaná už šestnásty raz, sa v posledných rokoch stala miestom, kde sú prezentované najnovšie poznatky z geochemickej problematiky riešenej v súčasnosti na Slovensku i v blízkom okolí.

Cieľom konferencie bolo umožniť všetkým absolventom, bývalým a súčasným učiteľom a vedeckým pracovníkom Katedry geochemie PriF UK, širokej odbornej verejnosti a spolupracovníkom, domácim aj zahraničným:

- prezentovať dosiahnuté vedecké výsledky formou odborných referátov a posterov,
- naznačiť hlavné smery vývoja geochemie u nás aj vo svete.

Na konferencii sa zúčastnilo 86 odborníkov a vedeckých pracovníkov zo Slovenska a Čiech, ako aj potešiteľný počet študentov magisterského štúdia geologických a environmentálnych zameraní PriF UK v Bratislave.

Obr. 1. Jubilant doc. RNDr. J. Veselský, CSc., pri vedení bloku prednášok „Aktuálne geochemické projekty.“ Foto M. Jankulár.

Fig. 1. Honoree Doc. RNDr. J. Veselský, CSc. as a chairman of the conference section “Current geochemical projects.” Photo M. Jankulár.

Konferenciu otvorili riaditeľka odboru štátnej geologickej správy MŽP SR RNDr. Viera Matová, námestníčka riaditeľa ŠGÚDŠ v Bratislave RNDr. Alena Klukanová, CSc., a prodekan PriF UK v Bratislave prof. RNDr. Miroslav Bielik, DrSc., pričom vo svojich príhovoroch poukázali na širokú škálu geologickej a environmentálnej problematiky, ktorú v súčasnosti geochemické vedy napomáhajú riešiť. Organizačný výbor, s cieľom zabezpečiť vysokú odbornú úroveň seminára, si vyžiadala od popredných českých a slovenských odborníkov prednášky postihujúce väčšinu spektra geochemickej problematiky riešenej v súčasnosti na Slovensku, no taktiež aj niektoré globálne geochemickoteoretické svetové poznatky. Prodekan PriF UK v Bratislave odovzdal pamätný list dekanu PriF UK v Bratislave doc. RNDr. Jozefovi Veselskému, CSc., pri príležitosti jeho osemdesiatin.

Celkovo na konferencii odznelo 33 prednášok a bolo prezentovaných 31 posterov. Prednášky a posterov sú publikované v zborníku z konferencie (Geochemia 2013, Konferencie, sympóziá, semináre, Štátny geologický ústav D. Štúra, Vydavateľstvo D. Štúra, editori I. Slaninka, L. Jurkovič, O. Ďurža).

Obr. 2. Otvorenie konferencie – RNDr. A. Klukanová, CSc. (ŠGÚDŠ Bratislava), predsedníctvo konferencie – RNDr. I. Slaninka, PhD. (Slovenská asociácia geochemikov), prof. RNDr. M. Bielik, DrSc. (PriF UK v Bratislave), RNDr. V. Matová (MŽP SR). Foto M. Jankulár.

Fig. 2. Opening of the conference – RNDr. A. Klukanová, CSc. (ŠGÚDŠ Bratislava), the presidency of the conference – RNDr. I. Slaninka, PhD. (Slovak Association of Geochemists), Prof. RNDr. M. Bielik, DrSc. (Comenius Univ.), RNDr. V. Matová (MoE SR). Photo M. Jankulár.

Veľmi nás teší, že aktívna účasť mladých vedeckých pracovníkov na konferencii bola v tomto roku opäť vysoká (6 prednášok a 16 posterov). Po trinásty raz sa uskutočnila aj súťaž mladých vedeckých pracovníkov do 35 rokov – o najlepšiu prednášku (cena B. Cambela) a o najlepší poster (cena S. Gazdu). Aj týmto chceme pomôcť mladým vedeckým pracovníkom v ich súčasnom úsilí o zapojenie sa do vedeckej práce v rámci geochemie, dúfajúc v ďalší úspešný rozvoj geochemie aj vo vzdialenejšej budúcnosti.

Obr. 3. Pohľad na účastníkov konferencie GEOCHÉMIA 2013. Foto M. Jankulár.

Fig. 3. View on participants of the conference GEOCHEMISTRY 2013. Photo M. Jankulár.

Cenu B. Cambela získal Alexander Kubač z Katedry ložiskovej geológie Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a cenu S. Gazdu získali Eva Duborská z Ústavu laboratórneho výskumu geomateriálov Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave a Veronika Suchá z Ústavu geochemie, mineralógie a nerostných zdrojů Prírodovedecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze.

Prednesené prednášky a prezentované posterov priniesli informácie zo širokého spektra problematiky, ktorou sa v súčasnosti zaoberá geochemia, a to od vplyvu geologických zložiek životného prostredia na zdravotný stav obyvateľstva Slovenskej republiky cez modernú endogénnu a exogénnu geochemiu až po izotopovú a environmentálnu geochemiu.

Podakovanie organizačného výboru patrí predovšetkým autorom jednotlivých referátov a posterov, ako aj všetkým ostatným, vrátane sponzorov – najmä ŠGÚDŠ Bratislava, ale aj EL, spol. s r. o., Spišská Nová Ves, spoločnostiam Banské odpady, s. r. o., a GEOPRODUKT Banská Bystrica, ktorí prispeli k úspešnému priebehu konferencie.

V mene organizačného výboru si dovoľujeme geochemickú pospolitosť upozorniť, že aj v roku 2014 dodržíme tradíciu a začiatkom decembra sa opäť uskutoční vedecká konferencia GEOCHÉMIA 2014 (už XVII. ročník). Dúfame, že tento termín je už v podvedomí všetkých pracovníkov, ktorí sa zaoberajú geochemickou problematikou. Všetkých Vás srdečne pozývame na aktívnu účasť na konferencii. Organizačný výbor vyzýva hlavne mladých odborníkov pracujúcich v problematike geochemie o čo najširšiu účasť a o prednesenie príspevkov. Keďže súťaž mladých vedcov má veľký ohlas, organizačný výbor opäť vypíše súťaž o najlepšiu prednášku (cena B. Cambela) a o najlepší poster (cena S. Gazdu) pre pracovníkov do 35 rokov a víťazov odmení hodnotnými cenami.

mineralia slovac

Doc. RNDr. Jozef VESELSKÝ, CSc., osemdesiatročný

Greetings to 80th birthday of Doc. RNDr. Jozef Veselský, CSc.

Meno Jozefa Veselského je v geochemických a geologických kruhoch celého Slovenska známe už celé desaťročia. Osemdesiatiny oslávil 17. decembra 2013 a je nutné podotknúť, že rovnako ako vždy v plnej aktivite, jemu vlastnej činnosti a obdivuhodnej zariadenosti. S osobou jubilanta je nerozlučne spätý kus slovenskej geochemickej a geologickej histórie, veď už vyše polstoročie je jej neodmysliteľnou organickou súčasťou.

Doc. RNDr. Jozef Veselský, CSc., sa narodil v Bratislave-Rači, kde absolvoval základnú školu. Od r. 1949 študoval na Vyššej priemyselnej škole chemickej v Banskej Štiavnici. Po maturite v r. 1953 pracoval dva mesiace na Slovenskom plánovacom úrade v Bratislave. Od októbra 1953 študoval na Prírodovedeckej fakulte UK odbor chémie. V roku 1954 bol na základe odporúčania PF UK vyslaný MŠ na štúdium do Ruska (vtedy ZSSR). V r. 1960 ukončil štúdium odboru geochemie na Geologickej fakulte Sankt Peterburskej (Leningradskej) štátnej univerzity obhajobou diplomovej práce „Röntgenografický výskum

izomorfie v perovskitoch“. V r. 1968 po obhájení rigorózneho práce „Izomorfizmus v perovskitoch“ a po rigorózneho skúške získal titul RNDr.. Neskôr (v r. 1972), po absolvovaní aspirantúry na PF UK a obhájení dizertačnej práce „Geochemia a mineralógia akcesorických minerálov granitoidných hornín Malých Karpát“, sa stal kandidátom geologických vied (CSc.) – odbor geochemie. V r. 1979 sa habilitoval prácou „Akcesorické minerály a problémy geochronológie kryštalinika Západných Karpát“ na Katedre geochemie PF UK a v roku 1980 bol menovaný ako docent v odbore geochemie.

Celá profesionálna kariéra doc. Veselského je spojená s Prírodovedeckou fakultou UK. V roku 1960 začal pracovať na Katedre nerastných surovín a geochemie PF UK. Bol jedným zo zakladateľov Katedry geochemie PF UK v roku 1969, kde pracoval až do odchodu do dôchodku v roku 2004. Najprv bol tajomníkom, potom zástupcom vedúceho katedry a nakoniec v r. 1988 – 1990 vedúcim katedry. V rokoch 1966 – 1967 ako predseda ROH na Univerzite Komenského bol aj členom